

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Art. 74. Ochrona środowiska jako obowiązek władz publicznych

1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.
2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.
3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.
4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.) w art. 4 stanowi, że:

1. Obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym.
2. Organy administracji publicznej są obowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody.
3. Obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu jest prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody.

Toruń, dnia 31 marca 2025 roku

Do **Rady Gminy Łysomice**

URZĄD GMINY ŁYSOMICE
ul. Warszawska 8
87-148 Łysomice

PETYCJA składana w interesie PUBLICZNYM

Niniejszym wnoszę, wnioskuję, ślicznie proszę o

- A. **Poproszenie Pana Wójta Gminy Łysomice oraz wszystkich pracowników odpowiedzialnych za ochronę środowiska o natychmiastowe usunięcie wszystkich nieprawidłowości związane z ochroną pomników przyrody, ich prawidłowym oznakowaniem oraz aktualizacją informacji o nich w CRFOP zidentyfikowanych podczas audytu obywatelskiego w dniu 30 marca 2025 roku na terenie gminy Łysomice – tabela na końcu.**
- B. **Ponowne rozpatrzenie petycji złożonej do Rady Gminy Łysomice w dniu 5 lutego 2025 wobec zaistnienia nowych faktów - aktualnej sytuacji jaka jest na terenie gminy Łysomice w zakresie braku przestrzegania niektórych przepisów dotyczących pomników przyrody.**

Uzasadnienie:

Ad A

1. Pod wpływem bezpośredniego oświadczenia Komisji Skarg i Wniosków z dnia 15 marca 2025, że przepisy w zakresie nadzoru i zarządzania nad pomnikami przyrody są jasne - w dniu 30 marca 2025 roku przeprowadziłem audyt obywatelski pomników przyrody na terenie gminy Łysomice. Na 13 obiektów - tworów: tylko dwa przy nadleśnictwie Olek oraz w parku w Turznie (miejsca często uczęszczane??) były oznakowanie zgodnie z przepisami. Reszta albo nie miała oznakowania albo miała je jeszcze z orzełkami bez korony czyli przed ok. 30 lat – czyli oznakowanie nie było

zgodne z Art. 115. [Tablice informujące o formach ochrony przyrody] ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku. Ponadto dwóch obiektów – głazów narzutowych nie odnalazłem, bo **nie ma ich dokładnej lokalizacji w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody**. Oznacza to że, gmina Łysomice nigdy nie tego stanu nie skorygowała, nie przeprowadziła inwentaryzacji, nie odnalazła tych dwóch obiektów i nie zaktualizowała Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody przy pomocy uchwały zgodnie z rozporządzeniem ministra środowiska o Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody z 2012 roku od początku jego istnienia. Czyli na chwilę obecną nie jest wiadome ile faktycznie obiektów chronionych w postaci tworów pomników przyrody znajduje się na terenie gminy Łysomice – czyli zadania ochrony cennych przyrodniczo obiektów nie są możliwe do zrealizowania. W przypadku jednego dębu w Różankowie jest on przewrócony i pewnie czeka na samoistny rozkład - również w tym przypadku nie ma o tym aktualnej informacji w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody.

2. Wydaje mi się że najlepiej stan opieki nad pomnikami przyrody na terenie gminy Łysomice przedstawiają dwie fotografie poniżej – zdjęcie samej tabliczki jeszcze z **orzelkiem bez korony** (ok >30 lata) znalezionej pod głazem narzutowym w okolicach leśniczówki Łysomice. Tabliczka w dwóch częściach:

Ad B

1. W dniu 5 lutego 2025 roku wysłałem do Rady Gminy Łysomice petycję w sprawie pomników przyrody w zakresie uporządkowania prawa miejscowego w celu wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego (nad pomnikami przyrody). W dniu 28 marca 2025 r otrzymałem odpowiedź, że Rada Gminy podjęła uchwałę nr XIII/81/2025 w której postanowiła jej nie uwzględnić. W dniu 13 marca 2025 komisja „ustaliła, iż „ w/w przepisy w zakresie są jasne”
2. **Tylko jak okazuje rzeczywistość Wójt Gminy Łysomice nic o nich nie wie, a jeżeli wie – to ich nie przestrzega i zadań z tym związanych nie realizuje.** Sama wiedza o jasności przepisów nikogo nie zmobilizuje do działania wobec jak się okazuje wieloletnich zaniedbań.
3. Komisja nie ustaliła, kiedy są te przepisy jasne – czy cały czas czy tylko w momencie uzasadnienia petycji i dla kogo są jasne. A co najważniejsze Komisja nie ustaliła czy są przestrzegane czy też nie. **A audyt obywatelski z dnia 30 marca 2025 roku wykazał, że nie są przestrzegane.** I gorzej: Rada Gminy Łysomice prawdopodobnie nie ma o tym wiedzy, bo Wójt prawdopodobnie nie składa jej raportu z jego przestrzegania. Przepis art. 18 ustawy z 27.04.2001 r. - Prawo ochrony środowiska – nałożył na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek opracowania dwuletnich raportów z realizacji programów ochrony środowiska. Z wykonania programów organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie gminy. Ochrona pomników przyrody wpina się w ochronę środowiska. Czy ten przepis jest realizowany na terenie gminy Łysomice? Tu też obawiam się że nie.

4. Wobec wystąpienia nowych faktów, a mianowicie odkrycia faktów, że zdecydowana większość pomników przyrody nie jest oznakowana zgodnie z art. 115 ustawy o ochronie przyrody oraz w przypadku jednego pomnika informacja o nim nie jest zgodna z rozporządzeniem ministra środowiska o crfop – poproszenie Rady Gminy Łysomice o ponowne rozpatrzenie petycji z dnia 5 lutego 2025 roku jest jak najbardziej uzasadnione. Ustanowienie uchwały w sprawie pomników przyrody i umieszczenie w niej jasnych wymagań w stosunku do oznakowań – tzn. jasne określenie obowiązków Wójta - uniknie w przyszłości takich sytuacji jaka jest w tej chwili w gminie Łysomice.
5. W załączeniu – uchwała Rady Miejskiej w Świeciu - proszę zobaczyć jak oni to rozwiązyali.
6. Przecież w tej chwili ani Rada Gminy ani Wójt – nie jesteście w stanie powiedzieć ile obiektów tworów pomników przyrody się znajduje na terenie Państwa gminy: czy jest to 13 sztuk czy 11 sztuk – dwa obiekty do tej pory nie zostały odnalezione a ich pozycja nie została wprowadzona do Centralnego Rejestru Form Ochrony
7. Gdyby oznakowanie było bez zarzutów oraz ilość obiektów w terenie się zgadzała z tymi w wykazach – rzeczą naturalną byłoby uszanowanie woli Rady Gminy. Tak - wszystko jest w porządku – nie ma powodów do zmian. Ale w rzeczywistości niestety występują **uchybieńia, wynikają bezpośrednio z braku aktualnego prawa miejscowego uświadamiającego na świeżo Wójtowi jakie ma zadania i obowiązki do realizacji.**
8. Czy naprawdę nie chcecie Państwo aby w przyszłości raz na rok lub raz na dwa lata Wójt gminy spotykał się z Wami i informował przykładowo:
„Aktualnie na terenie gminy znajduje się 8 pomników przyrody, 13 obiektów. Wszystkie są oznakowane. Oznakowanie zostało sprawdzone w dniu..... przez.... Jeden obiekt – dąb w Różankowie leży, rozkłada się powoli, Bobry w Ostaszewie są / nie ma – nie ma śladów działalności. Kondycja wszystkich drzew dobra. Nie ma potrzeb wykonywania działań ochronnych. Tutaj jest raport”. Czy Państwo nie chcecie takiej wizji aby ona zrealizowała? Jeżeli chodzi o mnie - No bajka! Aż sobie humor poprawiłem ☺. I wszystkie przepisy spełnione, i zalecenia i rekomendacje. A co najważniejsze pomniki przyrody są chronione. I to jak!

Bardzo proszę o uczciwe podejście do sprawy.

Dziękuję.

Z poważaniem

Dopisek:

Na terenie gminy Łysomice w dwóch miejscach znajdują się pomniki przyrody na terenach prywatnych. Zgodnie z zaleceniami kontrolerów NIK w 2017 roku – wskazane i uzasadnione jest podpisanie z właścicielami stosownych umów – porozumień, uzgodnień w sprawie sposobu nadzoru nad pomnikami przyrody, to jest w jaki sposób będzie odbywać się np. przekazywanie informacji, dostęp, kto ma jakie obowiązki w zakresie działań na rzecz ochrony itp.

Wykaz nieprawidłowości wykrytych podczas audytu obywatelskiego przeprowadzonego na terenie gminy Łysomice w dniu 30 marca 2025 roku

Pomnik / drzewo	Porządek/ Uwagi /Stan zdrowotny/stan oznakowania	Data / podpis
Jesion wyniosły, Różankowo PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1157	BRAK OZNAKOWANIA	30.03.2025 D.M.
Głazy narzutowe 3 sztuki PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1158	Różnica ilościowa, brak lokalizacji dwóch 2 sztuk, brak oznakowania	30.03.2025 D.M.
Głaz 1	BRAK OZNAKOWANIA, brak opisu geologicznego	30.03.2025 D.M.
Głaz 2	Brak lokalizacji, nie wiadomo gdzie jest	30.03.2025 D.M.
Głaz 3	Brak lokalizacji, nie wiadomo gdzie jest	30.03.2025 D.M.
Głaz, leśniczówka Łysomice PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1159	Brak oznakowania, znaczek „pomnik przyrody” z orzełkiem bez orła leży przy głazie w dwóch kawałkach.	30.03.2025 D.M.
Grupa drzew, Różankowo PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1160		30.03.2025 D.M.
Buk	Brak oznakowania	30.03.2025 D.M.
Dąb	Przewrócony – brak aktualizacji – informacji o tym w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody	30.03.2025 D.M.
Jesion wyniosły1	Oznakowanie nie aktualne , tabliczka jeszcze z orłem bez korony, > 30 lat	30.03.2025 D.M.
Jesion wyniosły2	Brak oznakowania	30.03.2025 D.M.
Głaz o obwodzie 600 cm PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1161	Brak oznakowania, brak opisu geologicznego w CRFOP	30.03.2025 D.M.
Dąb, Park w Ostaszewie PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1162	Brak oznakowania, uwaga ok. 10 m dalej bobry uszkodziły okazałe drzewo, konieczność szybkich działań prewencyjnych – otoczenie podstawy pnia siatką ochronną – celu uniknięcia próby przewrócenia drzewa przez bobry – informacja wysłana do urzędu gminy 31.03.2025	30.03.2025 D.M.
Dąb w Leśniczówka Olek, PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1163	Bez uwag	30.03.2025 D.M.
Dąb, Park, Turzno PL.ZIPOP.1393.PP.0415062.1164	Bez uwag	30.03.2025 D.M.